

GAZETA TRANSILVÂNIEI

Redacția și Administrația
PIATA LIBERTĂȚII BRAȘOV
 Telefon 226
 Abonament anual 360 lei
 Pentru străinătate 800 lei
 Anunțuri, reclame, după tarife

Fondată la 1838 de George Barițiu

Apare de trei ori pe săptămână

Fără o presă națională cinstită și democratică, un popor nu va da niciodată măsura însușirilor lui culturale și politice. E ca și cum ar grai prin gura străinului.

Opera culturală și socială

Frământările politice interne adus între altele cu sine, în numeroase centre ale Ardealului să stagneze viața culturală și socială sau să dispară chiar cu desăvârșire. Luptele politice tot mai îndârjite în se manifeste exclusiv numai pe terenul politic au purtat ura între frații de același neam și aceeași cultură și, atât de înfloritoare odată, au căzut jefiți a ceea ce era.

O altă împrejurare care contribuie deasemenea la acest dezastru cultural și social este înălțarea unui mare număr, deosebit de intelectualii, după bunuri trecătoare, după câștigi permise și nepermise, care preocupă atât de mult, că nu uită cu totul datoriile față de cultura și de societate. Din epositori sau purtători culturali, cari au fost în trecut, ei au devenit oameni de afaceri fără considerare la propria lor.

Pe lângă o categorie de oameni, cari prin alitudinea lor devin indirect complici la înălțarea culturală și la împiedicarea oricărei mișcări sociale. Ei, așezându-se „apatici” și „indiferenți”, cari văzând în viața nesfârșită al luptelor politice și războaielor de îmbogățire a lor se retrag dela orice activitate nepolitică perzând orice speranță într-o refacere a societății actuale sau așteptând zile mai bune.

Într-o asemenea situație, nu mai

poate dăinui, dacă nu vom să pierdem încrederea în noi înșine și în viitorul neamului. Nu vom aștepta să facem politică și deci nu insistăm asupra îndreptării luptelor vehemente interne politice, a căror martori suntem. Viitorul va arăta întrucât acei cari conduc această luptă mize, au avut sau nu dreptate să ne pună în fața acestor frământări politice, duce în și afară de parlament.

Ceea ce însă putem constata și în același timp prețuim este, că să nu ne lăsăm influențați de aceste lupte, când e vorba să contribuim la o operă culturală sau socială românească. Una este lupta politică și alta este lupta pentru răspândirea culturii și a promovării spiritului social.

Fiecare individ, aparținând el oricărui partid politic, — înțelegem aici pe individul cu convingeri sincere politice și nu pe cel ce face din politică afaceri — e prin urmare dator să-și dea tot concursul atunci, când este vorba să se răspândească cultura și să se promoveze interesele societății românești.

Stabilită odată acest principiu vom ilustra într-un număr viitor cu exemple ravagiile produse în Ardeal din cauza celor mai sus arătate pe terenul cultural și social, indicând în același timp și căile, pe cari procedând, vom putea refăcea ceea ce s'a distrus sau ceea ce este amenințat să piară. Vom vorbi în deosebi de instituțiile culturale și sociale din Brașov. vb.

Cum se pregătesc republicele

— sau: când Regele calcă Constituția și se amestecă în luptele politice.

În declarațiile primului ministru grec, col. Plastiras, făcute după meșterul republican din Atena, găsim următoarea explicație a necesității de stat, ce simte poporul grec, să proclame republica:

„Adunarea națională (Parlamentul) care este suverană, va putea cere părerea poporului grec. Sunt și eu de părere că republica va aduce liniște, pentru că regalitatea a adus Greciei calamități imense de când un Rege a violat Constituția și a căutat să se amestece în chestiunile noastre politice”.

Regimul din Grecia, sub defunctul rege Constantin, era atât de puternic în cât nu tolera alta voință. Se impunea poporului și arăt de încredere fusese în că, chiar după detronarea lui Constantin, a răsuflat să-l readucă cu toate protestele puterilor mari aliate.

Șeful guvernului personal din Grecia era un autocrat. Constituție nu exista și, ca să se acopere, punea persoana Regelui înainte: Regele vrea pe Rais, Regele vrea pe Gunaris, Regele vrea războiul, Regele vrea plecarea cutărui om politic. Succesiunea guvernului o aranjau patențele politice — în disprețul voinței populare. Regele numai guvernele, iar alegerea ministrilor însemna nu o tendință de îndreptare a stărelele ci numai rezultatul intrigilor dela Palat.

Se succedau la putere oamenii regelui — politicienii cari juseseră până de puțin în care prinseseră ca într-o mreață pe Suveran — fără să le pese de curentele democratice din țară.

Poporul părea că rabdă, fără împotrivire, regimul oligarhic care, încurajând pe favoriți, persecuta cu ură pe adversari. Regimul ural se instalase cu puteri cari păreau că nu se vor mai sfârși.

Presă guvernelor Regelui disprețuia mișcarea de înălțare a maselor și ura și calomnia se resfătară în coloanele ei. De pe banca ministerială porneau îndemnurile la ură. Trădători de neam erau oameni ca Venizelos ca și tovarășii săi de luptă. Trădători toți cei ce se împotriveau ca Regele să guverneze, cerând ca Suveranul să domnească. Trădători aceia cari atacau guvernele Regelui. Monopolul patriotismului îl aveau Gunarisii. Ei puteau să amenințe chiar pe Rege, când nu-l chema grăbnic la guvern; — ei puteau face mișcările de stradă, cu bande de agenți beți și incuși în exploatarea vastă a poporului prin bănci și societăți comerciale cu statul. Armata era unealtă în mâna guvernelor. Armata țării făcea politică.

Regele era al lor nu al po-

porului, și încuvinta actele politicienilor săi favoriți. Aceștia erau destinați de el să facă unitatea națională...

Când era vorba de succesiunea la guvern, ei aranjau cine trebuia să vină.

Poporul? Era rob în țara lui. Ce importanță avea faptul că politicienii, cari veneau la guvern, fuseseră gonți din pricina ticăloșiei lor în conducerea țării? Ziarele plătite de ei făceau curent de opinie publică: nu era vorba de interesele păgubite ale țării ci de persoanele favorite.

Ca să impresioneze poporul, sau ca să încurajeze propaganda celor cari urmau să vină la guvern — „șeful” opoziției militează călătorește cu vagon ministerial în ajutul succesiunii. Nu scăpau nici un amănunt ca să impresioneze masele, ca ei hoiașe

guvernele țării și Regele să sancționează.

Și, astfel, au continuat evenimentele.

O nenorocire mare — un războiu pierdut, ori disperarea poporului prin mizeria produsă de specula și afacerile favoriților — a rupt zăgazurile răbdării poporului. Astfel s'a întâmplat ceea ce era fatal să se întâmple. Și acum poporul grec — după ce-l executat pe ministrul ultimului guvern al regelui Constantin — cere proclamarea republicei.

Să nu se uite că nicăieri ca în Grecia, Dinastia nu s'a bucurat de mai întinse și sincere simpatii. Regele Constantin a compromis definitiv regalitatea într-o țară eninamente dinastică.

PE ALTA CALE

de I. Podea.

Condițiile unei mișcări cooperative adevărat democratice

II.

Înainte de războiu, era o părere generală, iar la noi mai este și astăzi, că o mișcare cooperativă sănătoasă și tragică nu se poate face, decât cu ajutorul statului sau al marilor instituții bancare.

Natural, mișcarea se dezvoltă mai repede dacă statul nu-i pune piedeci, dar statul sau băncile, cari au interesele lor particulare de apărare, nu vor crea nici odată un curent sau o organizație cooperativă adevărat democratică, care să dăinuiească.

Dacă statul ar fi și în practică ceea ce este teorie, atunci da, ar fi prima datorie a lui să pue întreaga viață economică comercială și industrială pe baze cooperatiste, dar când statul se confundă cu interesele unei clase sociale — care guvernează în baza unor legi nedrepte, în baza unor privilegii regale sau divine sau în baza unei puteri dictatoriale — sau se confundă cu politica diferitelor partide cari se perondează la guvernare, conduse de aceleași interese, — cooperativele nu pot fi nici fondate nici dirijate de stat, căci în cazul acesta ele nu sunt ale poporului ci ale guvernelor și partidelor politice. Și ori cât s'ar întări ele în anumite perioade, sfârșitul lor nu poate fi decât decadența și destrămarea, care urmează de regulă, odată cu căderea și desorganizarea partidelor sau guvernelor care le-au creat și dirijat.

Este prea evident, că o asemenea cooperativă nu stă pe

picioarele ei și se clatină îndată ce rămâne avizată la propriile sale puteri, la propriile sale mijloace. De aceea concludem că: prima condiție a cooperativei este absolută ei independență de stat, de guvern și partidele politice.

A doua condiție tot atât de însemnată este: întemeierea cooperativei numai și numai pe capacitatea de consumație sau producție a celor ce se asociază cu scop de cooperare.

Răvna de grabnică îmbogățire pe cale speculativă trebuie eliminată din cooperativă dela început. Cei ce se asociază cu gând de cooperare, să aibă în vedere numai și numai economisirea câștigurilor realizabile din produsele lor sau din cumpărarea și distribuirea articolelor absolut necesare traiului și gospodăriei lor.

Organizarea unei comune sau a mai multor comune sau a unui însemnat număr de orașeni, cu scop de-a exploata o pădure, un teritoriu, o afacere, care cade la distanță mare de ei, dar care ar putea fi exploatată de o cooperativă organizată din localnicii de acolo — nu e o lucrare cooperativă ci o simplă speculație, o crimă — din punct de vedere cooperativist.

Cooperativă nu este, nu-i permis să fie mijloc de exploatare al nimănui. Ea nu e numai o organizație economică ci și una umanitaristă, iar umanitarismul adevărat exclude cu totul exploatarea semenului nostru.

O asociație cooperativă, speculând și exploatând, aruncă

Unde ai venit!

A fost primit în Brașov un om onorabil, cu tot respect și cu toată dragostea, a unui suflet mare și înțelept al zilelor noastre, comandantul Corpului V de artilerie la Brașov, d-l general Olteanu.

Într-o vizită la gară de autorități militare și clericale religioase strămănoase, în decursul căruia blugărilor a implorat binevoirea cerului asupra călătoriei din acest colț de țară, ca înălțare și deosebită, ca înălțare și deosebită, o recepție cu tălc la care președintele a binevoit pe comandantul corpului, oferindu-i un loc în mijlocul nostru.

Într-o asemenea situație, nu mai

înseamnă o învioreare sufletească. Născut în vechiul regat dintr-o distinsă familie ardeleană, trecut pe vremuri în țară, s'a dovedit de un părinte înțelept al voluntarilor ardeleni din Moldova, al căror comandant a fost în anul de grădă înțelegătoare 1917/18, cari nu-l vor uita niciodată și un stâlp de liniște și nădejde pentru mii de pribegi ardeleni din Moldova și Basarabia.

Ziarul „Gaz. Trans.” cel mai vechiu organ de publicitate românească, în a cărui coloană se regăsește toate frământările neamului pentru înfrățirea idealului național, astăzi în cea mai mare parte îndeplinit, este recunoscut și mulțumitor d-lui general Olteanu pentru tot binele pe care ni l-a făcut și-l salutăm cu tot respectul și toată dragostea.

Bine ai venit în mijlocul nostru!

Demonstrațiile monarchiste și repugnante, cari au avut loc la Atena, au decurs în liniște. Venizelistii au chemat telegrafic pe Venizelos acasă. Antivenizelistii au hotărât să nu participe la akteri și la piebiscit în cazul când Venizelos s'ar întoarce la Atena. La manifestații au luat parte câteva sute de mii de cetățeni.

O școală specială de mișcare C. F. R.

Se aduce la cunoștință celor interesați, că pe ziua de 1 Ianuarie 1924, se deschide pe lângă Direcțiunea III-a Regională C. F. R. o școală specială de mișcare a cărei curs va dura timp de 9 luni.

După absolvirea școlii de mișcare candidații vor fi numiți primul an telegrafisti cl. V. cu 500 lei plus scumpete și chirie, iar după trecerea examenului practic de 3 luni vor fi avansați ca impiegati de mișcare cl. II-a cu 600 lei, plus scumpete și chirie. În timpul studiilor elevii vor primi o dietă de 1000 lei pe lună fără alte accesorii. Din personalul C. F. R. numit, care doresc a intra în școală vor primi salariul gradului avut cu toate accesoriile.

Numărul elevilor va fi de 50 candidați, care vor depune un concurs în ziua de 30 Decembrie 1923, asupra următoarelor obiecte: Istoria Românilor, Matematică, Limba Română, Geografia României, în general cunoștințele căpătate de candidați în cursul a 4 clase civile. Cei ce nu tăcut studiile în particular, vor fi admiși numai condițional.

Condițiile de admitere în școală sunt: 1. Să aibă vârsta între 18 ani cel puțin și maximum 30 ani. 2. Să aibă cel puțin 4 cl. gimnaziale, reale sau civile.

Cererile de înscriere în școală se vor înainta pe adresa Serviciului Mișcării (M. I.) din Direcțiunea III. Brașov, cel mai târziu până în ziua de 20 Decembrie 1923.

Pentru înscrierea în școală, candidații vor trimite următoarele acte: 1. Actul de naștere (sau naștere). 2. Actul de studii. 3. Actul de armată (pentru cei peste 21 ani). 4. Actul de naționalitate și bună purtare dela comună unde locuiește.

Dacă actele sunt în limbi străine se vor traduce și autentifica de notar public anexând și originalele. Candidații admiși, la examen vor primi prin șeful stațiunii celei mai apropiate un permis liber cl. II-a, dus și întors.

Candidații care nu au făcut armată, după absolvire vor beneficia la reîntregire de beneficiul art. 63, adică vor face stagiul numai 1 an.

Brașov, la 29 Noembrie 1923.

Director Regional,
Frâncu.

O desmințire

Primim următoarele:

În „Carpații” Nr. 198 apăruse un articol intitulat *Dr. A. Dobrescu etc.*, plin de născociri și injurii, ca de obicei când are de atace cu dr. Aurel Dobrescu. De astădată însă, era vorba de dr. Alexandru Dobrescu. Din mila numelui zis ziar nici când nu sunt însă dispusi a publica vre o desmințire, cu toată legea de presă existentă.

Celor publicate nu le-ași fi dat nici o atenție, fiindcă îmi este foarte greu să mă ocup de o chestie atât de nebazată și de absurdă. Pentru că însă să nu se confunde numele și fiindcă mulți cunoscuți și prieteni m'au îndemnat, vreau să precizez și la acest loc că atât chestia cu doamna Căpitan, din „Carpații”, cât și toate celelalte de felul acestora ce s'au svornit despre mine tot din aceleași izvoare, sunt minciuni ordinară, ceea ce s'a și dovedit.

Doamna Căpitan m'a cercetat de două ori ca pacientă. Nimic nu dădea de bănuț că avea ceva să reproșeze pentru ajutorul medical. Nimic mai mult. Ceea ce totuși a îndemnat-o la acea epire, s'a aflat ulterior.

În ce privește atacul rușinos al d-lui Căpitan, care era în tovărășie cu încă doi ofițeri, acesta nu s'a întâmplat în restaurantul „Coroana”, cum spune „Carpații”, ci afară de restau aut și pe stradă. Cu toate că, la timp, am făcut pașii necesari, până acum nu mi s'a dat satisfacție. Sper însă că în scurt timp mi se va da satisfacție completă.

Un astfel de incident se poate întâmpla oricărui persoane și se pare că am ajuns astfel de timpuri încât nici cel mai liniștit om nu poate să iasă pe stradă fără armă de apărare.

Este regretabil că se găsească indivizi cari să publice astfel de minciuni plătite peis cari se propagă numai imoralitate și este de condamnat acela care încearcă prin astfel de mijloace a nimici reputația unui medic care muncește în mod cinstit de 12 ani în Brașov.

Dr. Alexandru Dobrescu,
medic șef al Ambulatoriului
policlinic.

Judecătoria ocolului Brașov secțiunea

No. 4211—1922 cf.

Extract din publicațiune de licitație.

În cererea de executare făcută de următorul Gheorghe Bartos contra următorului Nicolae Carole.

Judecătoria A ordonat licitațiunea execuțională în ce privește imobilele situate în comuna Râșnov, circumscripția judecătorei ocolului Brașov, cuprinse în cl. a comunei Râșnov Nrul coalei (protocolului) cf. 1465 Nr. de ordine A. 71. Nr. top. 276 înscrise pe numele următorului cu prețul de strigare 7000 Lei, pentru încasarea creanței de 300 Lei, capital și accesorii.

Licitațiunea se va ține în ziua de 12 luna Decembrie anul 1923 ora 9, la casa comunală a comunei Râșnov.

Imobilul ce va fi licitat nu va fi vândut pe un preț mai mic de cât jumătate (două treimi, din prețul de strigare.

Cei cari doresc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătorec 10% din prețul de strigare drept garanție, în numerar sau în efecte de cauție socotite după cursul fixat în § 42 legea LX. 1881, sau să predea aceluiași delegat chitanța constatând depunerea, judecătorec, prealabilă a garanției și să semneze condițiunile de licitație (§ 147, 150, 170, legea LX. 1881; § 21 legea XL. 1908).

Dacă nimeni nu oferă mai mult, cel care a oferit pentru imobil un preț mai urcat decât cel de strigare este dator să întregască imediat garanția — fixată conform procentului prețului de strigare — la aceeași parte procentuală a prețului ce a oferit. (§ 25, XXI. 1903).

Brașov, 21 Iunie 1923.
Cons. Dr. C. Nesserode m. p.
pentru conformitate
Purcărea.

În Blumăna o casă familiară constând din 3 camere, bucatărie cu 250.000 Lei de vânzare.

În Brașovul vechi o casă familiară nouă constând din 2 camere, bucatărie și local lateral din cauza plecării ieftin de vânzare.

În centrul orașului pe strada principală o casă mare cu prăvălie și locuște imediat de ocupat ieftin de vânzare.

În toate părțile ale orașului mai multe case, fie mici și mari de vânzare.

Marie Friedman
Str. Castelului 47.

No. 6892.

Anunț de licitație.

Manufactura de tutun Sf. Gheorghe ține licitație pe ziua de 23 Decembrie ora 11 a. m. ptr. a da în întreprindere transporturile specificate mai jos, pentru distanța de 3 km. de gară, fabrică sau invers.

1. Pentru fabricate ale Regiei circa 4.000.000 anual transportate de distanța de 3 km. Manufactura gara Sf. Gheorghe.

2. Tutunuri brute ambalate în baluri până la greutatea de 200 kgr. la o greutate anuală de circa 3.000.000 kgr.

3. Transporturi de materiale prime și de exploatare circa 2.000.000 kgr. anual.

4. Pentru transporturi de mașini diferite.

5. Transporturi de ambalaje lăzi și saci gol.

Se va ține seamă la întocmirea ofertei, că foarte des camioanele fac drumul și la dus și la întors în plin.

Informațiuni se pot lua dela Manufactura de tutun Sf. Gheorghe.

Direcțiunea Manufacturii.

13 1-3

Duminecă 9 Decembrie 1923

INAUGURAREA noului local de cafenea-cofetărie TRANSILVANIA

în fața Promenăzei

COFETARIE-PATISERIE-BOMBONARIE

Primul rang

Local complet renovat. — Serviciu elegant modern

Băuturi fine, indigene și streine.

:: Licheruri extrafine. ::

Muzică clasică în fiecare seară.

1-2

Direcțiunea.

Saxonia No. 1.20.

Apa minerală alcalică vindecătoare

RÉPÁTI

în folosință deja de 35 ani, recomandată de medicii țării și străine — tăpă pentru boala de stomac, rinichi, bătăie, reumatism și podagră.

Umplerea sticlelor se face în mod curat, conștiincios, nimic falsificat, numai product curat natural.

Apa minerală Répáti amestecată cu vin are un gust foarte plăcut.

Se găsește în toate restaurantele și băncile.

Administrația izvorului și depozitul principal la

E. O. și L. Thöel

Brașov,
strada Gării Nr. 25

Saxonia 1767.

CEAIU RECOLTA NOUA

Amestec indian și chinezesc

IULIU WEINL

Import de cafea și cea u.

Sucursala: Brașov, Strada Vămii No. 4.

23 1-8

Dușmanii alcoolului și nicotinei

Primim următorul apel:

Vă rugăm să binevoiți a publica în prețuitul Dv. ziar rândurile de mai jos:

Societatea Brașoveană Dușmanii alcoolului și nicotinei (D. A. N.).

În orașul pitoresc dela poalele Carpaților a luat viață încă dela 1 Iunie 1922, sub inițiativa d-lui Dr. Mircea Suciu Sibianu medic de spital, această societate. Găsim acum oportunitate când încep și cercurile conducătoare să-și dea seama de marele pericol pentru sănătatea poporului, datorit acestor două otrăvuri venozitate și de piedicile enorme la calea progresului moral și material din cauza alcoolului și nicotinei, să dăm nouă avânt societății noastre și să rugăm pe toți românii din toate părțile să ne trimită adesiunea lor.

Nu se cere nici o taxă înțind în societatea noastră, ci numai înscăltura pusă după o natură chibzuință sub următorul jurământ, pe care să binevoiți să ni-l trimiteți nouă în scris:

„Mă declar cu trup și suflet membru și partizan al societății D. A. N.”, numindu-mă danist (anist), adică dușman de carte al alcoolului și tutunului, pe căru jur că sub nici o formă și sub nici o condițiune nu le voi lua în gu a mea timp de doi ani, pentru ca

întreaga mea sănătate nesărită, timpul meu prețios și brațele mele cinstite muncitoare să le pot oferi familiei și țării mele scumpe. Așa să-mi ajute D-zeul în loc de orice alt salut voi întrebuința pe cât posibil cuvântul: **Sus patrie!**”

Societatea „D. A. N.”
Str. Ecaterinei No. 4 Brașov.
Brașov, 28 Noembrie 1923.

Mulțumită publică

Societatea „Junilor Roșiori” din Brașov, aduce și pe această cale cele mai calde mulțumiri următorilor domni și doamne, cari prin obolul lor, au contribuit la prosperarea societății: d-lui Florian Gușu, membru onorar, care a pus la dispoziția societății 50 metri stofă și 2 metri ațică ca să se împartă între fetele sărace, care stofă s'a și împărțit la 13 femei cu mijloace materiale restrânse. Cu prilejul zilei sale onomastice d-na Paraschiva Furnică (fostă Notar) a binevoit a contribui pentru fondul societății cu suma de 300 lei. Tot pentru acest scop au mai donat d-nii F. Gușu, C. Tamara și I. Buligă câte 100 lei.

Pentru sporirea bibliotecii societății au contribuit: d-i Victor Erdösy cu mai multe volume, d-l Ioan Florescu cu 1 volum, iar d-l G. Mușcă cu 20 Lei. Totodată se mulțumește călduros și d-lui Gheorghe Ancă pentru numeroasele sale daruri în favoarea societății. (1-1)

Din cauza supraîncărcării depozitelor noastre vindem cu prețuri scăzute

Frații ASCHER

BRAȘOV, Str. Porții No. 5.

Stofe și plușuri:

Stofe englezești colorate pt. doamne 145 cm. lat Lei 225.—
Stofă de lână curată pt. doamne lățime 130 „ 260.—
Stofă pentru paltoane de dame „ 400.—
Pluș presat „ 520.—
Pluș pentru paltoane „ 850.—
Siel-pluș de mătase „ 1200.—
Catifele lățime 75 cm. „ 200.—

Poplin pentru haine și cârpe dela lei 300.—.

Capușeli:

Satin cu flori (Brocat) L 80 Mercelinuri uni L 95
Mercelinuri broșate „ 120 Mătase brocată „ 240

Pânzetur:

Pânză de trusou L 42 Pânză de cearcașuri L 120
„ Schroll „ 46 „ Americă „ 38

Barcheturi și flanele cu prețuri diverse.

500 buc. perdele artistice executate (3 buc. garnitură) a 550.—

Plapome după comandă și confecționate gata.

Prețuri reduse!

4-10

ULTIMA ORA

Hotărârile Congresului corpului didactic

Ori sporire de salarii, adică dreptate prin asigurarea pâinei de toate zilele, ori demisie în bloc.

București. Membrii Corpului didactic din întreaga țară, însluitorii, învățătorii, profesorii secundari și universitari s-au întrunit Duminecă, în Capitală, în congrese, în cari s-au luat hotărâri definitive în lupta ce se duce pentru obținerea revendicărilor formulate.

Congresul corpului didactic primar a votat o moțiune, în care se cere: Demisiunea în bloc a învățătorilor pusă la dispoziția delegației congresului cu mandat imperativ pentru aceasta de a depune demisiunile la minister dacă până la 1 Ianuarie nu se va satisface postulatele învățătorilor.

La întrunirea corpului didactic secundar s-au propus în numele comitetului central următoarele:

1. Demisia individuală a fiecărui profesor, trimisă la comitetul central, care nu le va înainta ministerului decât când vor fi 2/3 din profesorii din toată țara demisionați.

2. Începând de Lunea viitoare, să fie suspendate cursurile timp de trei zile, ca să se erale guvernului ca altfel trebuie să vorbească cu profesorii și în același timp să fie convocată părinții la școli, pentru a li-se arăta situația așa cum este.

3. Profesorii să refuze a mai face cursuri la clasele paralele și să rămâie cu salariul cuvenit pentru catedrele bugetare, care salar să fie sporit, astfel ca profesorii să poată trăi onest.

Aproape unanimitatea delegaților din întreaga țară, expunând punctele de vedere ale Asociațiilor pe drașe, a aderat la hotărârile congresului. Asociațiile care n-au admis demisia, au cerut însă grev.

Luni la ora 3, delegații tuturor asociațiilor de profesori universitari, secundari și primari, s-au întrunit la cerul profesorilor secundari, pentru a lua înțelegere în vederea luptei comune. D. prof. Emil Racoviță (Cluj) a expus punctul de vedere al profesorilor universitari:

1. Solidarizarea cu asociațiile profesorilor secundari și cu învățătorii în ce privește revendicările materiale.

2. În ce privește mijlocul de realizarea acestor revendicări, profesorii universitari nu se solidarizează nici la suspendarea cursurilor nici la demisiune.

D. Racoviță propune ca învățătorii să nu și dea demisiile decât în 1 Februarie, dacă până atunci salariile nu vor fi sporite.

Eri Marți o delegație din toate Asociațiile s-a prezentat primului ministru. După audiență delegația s-a întrunit din nou la cerul profesorilor secundari, pentru a lua hotărâri definitive.

Fraudele cu împrumutarea

București. Din cercurile oficiale se anunță:

În legătură cu fraudele dela comitetul agrar, primul ministru, într-o întrevedere avută cu d-l Gh. Gh. Mărzescu, ministrul justiției, a cerut ca toți vinovații — ori-cari ar fi ei — să fie trimiși în judecată. Se spune că asupra primului ministru a făcut impresie campania viguroasă a opoziției pe această chestie și răsunetul pe care l-a găsit în opinia publică.

D-l Gh. Gh. Mărzescu a dat ordine parchetului și a avut chiar o consfătuire cu procurorul general al Curții de casație. Ministrul de justiție a cerut reprezentanților parchetului să procedeze energic și să urmărească pe toți acei cari vor fi implicați în fraudele descoperite la comitetul agrar.

În unele cercuri ale opoziției se agită ideea de a se cere numirea unei comisii de anchetă parlamentară pentru stabilirea răspunderilor tuturor demnitarilor amestecați în fraudele săvârșite cu împrumutarea.

Cererea aceasta ar urma să fie făcută după răspunsul pe care ministrul agriculturii îl va da în Camera învinuirilor ce i-au fost aduse.

Saxonia No. 1755.

Cumpărare ocazională!

Loc de clădire, 1 1/4 jugăre, alăturat de Strada Fabricelor, împreună cu calea ferată, ieftin de vânzare.

Informațiuni se pot lua la Banca de Industrie și Comerț S. p. A. din A-deal, Brașov. 2-3

Depozitarii de ziare sunt rugați să ne comunice exact numărul de foi din ziarul nostru, care pot să le desfășoare.

De vânzare ieftin, în strada Elisabeta (lângă gară) o garbatoletă nouă.

Dividende în natură După o informație din Budapesta, se va înființa pe șesul Ungariei o fabrică de piele, pentru care subscrierea de acțiuni este în curs. Acționarii vor avea voie ca să și primească dividendele în bani gata ori în produse ale fabricii în preț corespunzător cu dividendele în bani.

Monarhistii din Austria au obținut în Paris un credit de 70.000 franci. Cu această sumă ei vor să transporte osemintele ex-impăratului Carol de Habsburg oela Madera la Viena. Considerat fiind faptul ca o demonstrație monarhistă, se crede că guvernul vienez nu va admite acest lucru.

Un protest al guvernului român adresat guvernului german.

București. — Guvernul german, sub pretextul că a subordonat chestiunea despăgubirilor convenite României, întregul problemă a despăgubirilor de război, a oprit expedierea unui număr de una sută de vagoane, — de marfă și de călători, — care erau gata în fabrici și cari trebuiau expediate în România, în contul despăgubirilor.

Valoarea acestor vagoane era calculată la 4 milioane mărci aur, adică aproape 400 milioane lei.

Față de această hotărâre a guvernului german, inginerii noștri aflați în Germania, au anunțat imediat telegrafic pe cei în drept, pentru a aviza la măsuri.

Ministerul nostru de externe, față de atitudinea celor dela Berlin, a înaintat imediat un protest guvernului german, arătând că nu poate opri expedierea materialelor pentru România, — adică a ultimului transport de 100 vagoane, cu atât mai mult cu cât fusese și achitată fabricelor furnizoare, jumătate din valoarea celor 100 vagoane.

Ministerul de externe adăcă în acest protest că, dacă chestiunea nu se rezolvă imediat favorabil pentru România, atunci va fi nevoie ca să ne despăgubim din averile supușilor germani aflați în țară.

Statul față de speculă

Involuntar îmi vine să zâmbesc de câte ori aud de legi sau măsuri în contra speculei, de prețuri maxime sau de atâtea alte mijloace, prin cari autoritățile vor să readucă din nou în viața comercială, nelăsând pe consumator la libera dispoziție a negustorului sau industriașului. Căci toate aceste măsuri venite din partea autorităților trebuie să fie mai bine zis ar trebui să privească ceea ce sunt: interesul statului față de nevoile supușilor lui.

Ne întrebăm deci, ce urmărește și cum crede statul să ajungă ținta prin aplicarea acestor fel de măsuri, când totuși el este acela care le calcă mai des și mai brusc?

Să luăm de pildă prețul și calitatea produselor R. giei monopolurilor statului. Cine controlează calitatea acestora și cine se împacă cu prețurile pentru cari se vând ele?

Tutunul, bunăoară. Pe un preț care s'a urcat și se urcă mereu, statul pune în vânzare atâtea cantități de țigărețe și tutun, cari pe cât se deosebesc ca preț pe atât se apropie în ce privește calitatea. Și nu vorbim numai de calitatea tutunului, căci în același fel se prezintă diferitele sorte de țigărețe și ca execuțiune: sparte, deslăpate, goale, prea tari sau prea moi, așa că multe din ele nici nu ard, și în schimbul prețului lor urcat nu le poți trage decât un flos: să le auri.

La fel chibriturile. În special cele esite din fabrica Timișoara sunt atât de prost luate, încât din o cutie, care astăzi costă 1 L u, abia poți folosi două sau trei bucăți. Trei chibrituri așadar pentru 1 Leu. — Nu crede Regia că-i prea, prea?

Forța de țigăre. În vederea urcării prețului ei, azi nici n-o mai găsești decât plătind un supra plus peste preț.

Cu sarea a făcut-o altcum Regia. Nu i-se rentează afacerea — o demonopolizează.

Dar pentru ca să nu înșirăm prea multe, mai amintim un lucru, care încă face aceeași cinste statului: Circulația pe C. F. R., cea refăcută și suprafăcută în prețuri, dar lasată și uitată cu totul în ce privește comoditatea.

Lege contra speculei? prețuri maxime? etc. etc.

Bune ar fi toate, dacă statul n-ar lăsa totuși împotriva lor prin felul cum își pune în aplicare mijloacele sale de venit.

Post administrativ, de muncă, vârstă 33 ani, cantă aranjament. A se daresendministratfelizari.

Locale

Lipsă de sare. De câteva zile nu se mai găsește sare pe piața Brașovului. Cauza este că firmei Kohn și Mesota, care a avut până acum debitul de sare, li s'a luat acest debit cu 1 Dec. încredințându-se colonelului i. r. G. Cassian cu desfacerea sării. Firma Kohn și-a închis prăvălia cu 1 Dec. iar moștenitorul debitului încă nu s'a prezentat până acuma la Brașov...

Fără comentari!

Un mare incendiu s'a declarat azi noapte la magazia de efecte a regimentului 89 de infanterie, din strada Fântânei. Cu toată intervenția grabnică a armatei ajutate de pompieri, focul nu a putut fi stăns până azi dimineața. Se crede ca incendiul a fost produs de un scurt circuit electric. La fața locului se găsesc autoritățile militare și civile.

Un muzeu tehnologic. Comitetul școlar al Școalei industriale de lucrători de pe lângă Școala de arte și meserii din Brașov, a destinat o sumă cu care se vor executa în miniatură diferite mașini, care vor forma cu timpul un muzeu tehnologic. Aceste mașini în miniatură sunt de mare folos învățământului meseriilor, fiindcă predarea cursurilor se poate face în mod mai ușor de înțeles pentru elevi, care au sub ochi diferite se ținu de mașini, după care înțelegerea mecanismelor este mult ușurată. Lucrătorii, cari vor să capete certificatul de conducători de cazane, mașini cu aburi și instalații electrice, se pot înscrie în fiz-care seară între orele 5—6 p. m. la cancelaria școalei de lucrători din Strada Gărei Nr. 50—52, în locul școalei de arte și meserii.

Apel. Administrația spitalului public Brașov, voind a aduce o mișcare bucurie suferinșilor săraci ai acestui spital, vozește a face un pom de sărbătorile Crăciunului, cu care ocazie roagă toate inimile caritabile a-și da obolul lor. Ofrandele se vor aduce la reședința acestui spital str. Șirul Spitalului Nr. 13. Administratorul spitalului: Gh. Tunaru.

Marea tragediană Agatha Bărsescu a trimis funcționarilor publici din Brașov, următoarea scrisoare:

Funcționarii publici Brașov. Vă mulțumesc din suflet pentru darul și primirea frumoasă ce mi-ați făcut, ss. Agathe Bărsescu.

Presa minoritară.

Sășii și aniversarea Unirii.

Toate zilele concelăjenilor noștri sași se ocupă la loc de frunte cu importanța istorică a Adunării dela Alba-Iulia. Ele se folosesc de aniversarea a 5-a a Unirii ca, agrecind importanța istorică a acestui eveniment, să dea expresiune doleanțelor lor. Cităm în următoarele câteva pasagi din aceste aprecieri și dorinți:

„DEUTSCHE TAGESPOST“ din Sibiu scrie între altele:

... La a cincea aniversare a statului român simțim în suflete amărăciune și desiluzii. N-am crezut că vom sărbători cu astfel de sentimente a cincia zi de naștere a statului, căruia ne-am alăturat cu atâta sinceritate și de bună voie. Noi nu voim privilegii, cum ni se spune neînterupt. Noi nu dorim altceva decât să cultivăm în cadrele legilor bunurile noastre culturale și naționale, fiindcă noi credem că numai astfel vom putea mai bine servi statul.

„Cu toate aceste felicităm poporul românesc la a cincia aniversare a nașterii statului său ținut, care a adus realizarea unui vis secular. Iar dacă azi au loc prelungiri în țară mari festivități, mai dorim un singur lucru: Pe lângă bucuria asupra celor obținute să nu se pierdă din vedere ceea ce mai trebuie făcut!...

„SIBENBURGISCH-DEUTSCHE TAGEBLATT“ încheie astfel primul articol din 1 Dec.:

... Aniversarea adunării dela Alba-Iulia va rămâne pentru noi indisolubil legată de promisiunile ce ni s'au făcut în această zi. Opera națională a Unirii, care s'a decis atunci, este pentru noi una și aceeași cu faptul politic cuprins în hotărârile dela Alba-Iulia și nu ne vom da niciodată învoirea ca această legătură să se desfășoare vreodată... Astăzi suntem încă foarte departe de împlinirea promisiunilor, cari ni s'au făcut la Alba-Iulia. Dorința noastră din prilejul acestei aniversări festive este ca poporul românesc să nu uite ceasurile sărbătorești ale sufletului său și să rămână credincios gândurilor cari l-au însușit în această zi.

INFORMATIUNI

Deputat mirecn pentru congresul național bsericesc a fost declarat ales în cercul Brașov d-l Dr. Iosif Bologa.

Bancnote false de 2 lei au fost puse în circulație pe piața Lugeului și prin alte părți ale Banatului. Imitația e perfectă. Poziția anchetează.

Revărsări de ape. Din Roma se anunță: în urma ploilor torrențiale s'a rupt digul dela Val Digleno. S-au revărsat patru milioane metri cubi de apă, inundând localitatea. Cel puțin 600 oameni au dispărut. Au fost salvate până acuma numai cinci persoane.

Mișcări republicane se semnalează și în Bugaria, cu deosebire în cercurile partidului țărănesc. Se vorbește că în curând se va publica o proclamație în sensul acesta, adresată poporului bulgar.

Vineri 7 Decembrie ora 11/2 la cooperativa militară Brașov (Manutanța) se vinde ieftin sărgoi buni și lăzi de anbalaj.

Șeful cooperativii militare

11 2-2 Capitan Juncu